

Visie sportbehoefte Harkstede e.o.

Gemeente Groningen / gemeente Midden-Groningen

mei 2026

Disclaimer

De informatie uit het onderzoek dient uitsluitend ter ondersteuning en advisering van de opdrachtgever. De ontwerpprincipes geven richting aan het ontwerp van het sportpark op basis van gemeentelijk beleid en zijn bedoeld om de besluitvorming te faciliteren voor het ruimtelijk perspectief van de Toekomstvisie Hart voor Harkstede. De uiteindelijke afwegingen, strategische keuzes en besluiten liggen nadrukkelijk bij het bestuur.

HARKSTEDE

Ruimtelijke principes Hamstede

De onderstaande ontwerpprincipes geven richting aan het ontwerp van het sportpark. Ze beschrijven het gewenste karakter van het park en helpen om sport, ontmoeten en recreatie op een samenhangende manier te organiseren.

Ten eerste zijn de beleidsmatige uitgangspunten uit het Masterplan Sportvoorzieningen van belang:

1. Sport- en beweegvoorzieningen zijn nabij, toegankelijk en uitnodigend voor iedereen
2. Multifunctioneel en duurzaam.
3. Sport en bewegen als onderdeel van een gezonde leefomgeving.

Voor de gemeente Midden-Groningen geldt een aanvullend uitgangspunt. Wij sturen op het voorkomen van verschraling van het sport- en beweegaanbod. Waar in stedelijke gebieden ruimte schaars is, ligt onze opgave primair op het borgen van kwaliteit en continuïteit binnen beschikbare ruimte. De uitdaging zit niet in ruimte, maar in het organiseren van voldoende middelen om het aanbod toekomstbestendig en toegankelijk te houden.

Open, uitnodigend en multifunctioneel gebruik

Het sportpark wordt ontwikkeld als een open sportpark, toegankelijk voor een brede doelgroep.

Er is ruimte voor:

- verenigingsgebruik (voetbal, tennis, padel)
- openbare sport- en speelvoorzieningen
- informeel gebruik door bewoners

Hierdoor ontstaat een sportpark dat gedurende de hele dag wordt gebruikt en bijdraagt aan bewegen in de wijk.

Het sportpark wordt zoveel mogelijk openbaar ingericht zodat het een uitnodigend karakter heeft en aanzet tot sport, bewegen, spelen en ontmoeten.

Ontmoeten maakt zichtbaar onderdeel uit van het park. Er zijn dus ook openbare beweegplekken die uitnodigen tot langer verblijven in het park. Er zijn voldoende zitgelegenheden verspreid over het park.

Het park moet open, overzichtelijk en uitnodigend zijn, met ruimte voor zowel activiteit als verblijf. Daarbij is het van belang dat het sportpark niet alleen fysiek open is, maar ook sociaal en financieel toegankelijk blijft. Dit vraagt om slimme keuzes in programmering en samenwerking, zodat het aanbod voor alle inwoners bereikbaar blijft, ook bij toenemende druk op financiële middelen.

Duurzaam en toekomstbestendig

Het sportpark wordt duurzaam en toekomstbestendig ingericht.

Bij de inrichting wordt rekening gehouden met:

- klimaatadaptatie (waterberging, infiltratie)
- groen en schaduw
- energiezuinige verlichting
- onderhoudsvriendelijke materialen

Het doel is een sportpark dat niet alleen functioneel is voor sport, maar ook bijdraagt aan een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. Toekomstbestendigheid betekent in Midden-Groningen ook dat we zorgvuldig omgaan met beschikbare middelen. Investerings worden

afgewogen op basis van maatschappelijke impact: bijdragen aan gezondheid, participatie en sociale cohesie staan centraal, in lijn met het sportbeleid 2026–2030.

Groene verbinding met de wijk

Het sportpark heeft sport als primaire functie, maar is meer dan alleen een plek voor verenigingen.

Door wandel- en looproutes door het park te laten lopen, ontstaat een groene verbinding met Harkstede en Boven Harkstede. Het park wordt daarmee ook gebruikt voor dagelijks bewegen, wandelen en verblijf.

De aansluiting op de omgeving en bestaande routes is hierbij belangrijk. Hiermee sluiten we aan op de ambitie uit het sportbeleid om sport en bewegen nadrukkelijk onderdeel te maken van de dagelijkse leefomgeving en preventieve gezondheid.

Zonering en clustering

Het sportpark wordt opgebouwd uit duidelijke zones: een sportzone, ontmoetingszone en entreezone.

Binnen deze structuur worden sporten logisch geclusterd:

- voetbalvelden in één zone
- tennis en padel in een racketsportcluster
- het clubhuis als herkenbaar onderdeel binnen het geheel

Door deze indeling ontstaat een overzichtelijk en goed leesbaar park. Tegelijk kunnen voorzieningen zoals verlichting, routing en opslag efficiënt worden gedeeld. Door clustering en multifunctioneel gebruik wordt niet alleen efficiënt met ruimte omgegaan, maar ook met middelen. Dit draagt bij aan het in stand houden van een breed en divers sportaanbod, zonder dat dit leidt tot verschraling.

Veldcapaciteit voetbal

Op basis van de analyse van bevolkingsgroei en sportdeelname ontstaat een duidelijke groeiopgave voor voetbal. De velden van Harkstede zullen op termijn volledig moeten worden omgezet naar kunstgras. Belangrijk uitgangspunt is dat voetbalcapaciteit vooruit gepland moet worden. Zonder tijdige uitbreiding ontstaan wachtlijsten en knelpunten. Na 2036 (zie onderstaande tabel) is er in het plangebied een extra kunstgrasveld nodig. De vraag is of dit dan in Harkstede moet zijn of niet.

	Totale aantal beschikbare velden				
	2024	2028	2032	2036	2040
Engelbert	2	3	4	4	4
Garmerwolde	1,5	2	2	2	2
Harkstede	3	3	3	3	3
Totaal	6,5	8	9	9	9
	2024	2028	2032	2036	2040
Verschil -> hoeveel extra velden nodig?	-3,42	-3,8	-3,58	-1,75	0,62
*obv 10u wedstrijdcapaciteit					

Fasering binnensport, tennis, padel en pumptrack

Onderstaand overzicht beschrijft de gefaseerde ontwikkeling van de binnensport, racketsport en urban sports binnen Harkstede, Harkstede GN, Scharmer en Woudbloem. De fasering is gebaseerd op de verwachte bevolkingsgroei, leeftijdsopbouw en huidige sportdeelname.

1. Fasering binnensport

De huidige binnensportcapaciteit staat nu al onder druk. De sporthal wordt intensief gebruikt door volleybal, gymnastiek, dans, recreatief sporten en bewegingsonderwijs. Doles vormt hierin een belangrijke structurele gebruiker.

Er zijn twee scenario's uitgewerkt. Scenario A gaat ervan uit dat basketbal géén structureel gebruik maakt van de sporthal. Scenario B gaat ervan uit dat basketbal wel structureel gebruik maakt van de sporthal.

Jaar	Ontwikkeling Doles	Scenario A zonder basketbal	Scenario B met basketbal	Ruimtelijke gevolgen
2024	Circa 2 veldelen gebruik	Sporthal functioneert	Beperkte extra druk	Huidige situatie beheersbaar
2028	Extra jeugdinstream	Avonduren raken voller	Druk op planning zichtbaar	Ruimte reserveren voor uitbreiding
2032	Groei richting 2,5 veldelen	Optimalisatie noodzakelijk	Capaciteit begint te knellen	Voorbereiden extra velddeel
2036	Meer teams en trainingsuren	Sporthal vrijwel volledig benut	Structureel tekort in piekuren	Uitbreiding noodzakelijk
2040	Circa 3 veldelen gebruik	Beperkte restcapaciteit	Extra halcapaciteit nodig	Multifunctionele uitbreiding logisch
2044	Maximale structurele belasting	1 extra velddeel nodig	1,5 tot 2 extra veldelen nodig	Ontwikkeling richting regionale voorziening

De grootste ruimtelijke uitdaging ligt in de piekbelasting tussen 18.00 en 22.00 uur.

2. Fasering tennis en padel

Tennis en padel groeien mee met de bevolkingsontwikkeling van Harkstede GN. Vooral padel laat in vergelijkbare nieuwbouwgebieden een sterke groei zien.

Jaar	Tennis	Padel	Ruimtelijke gevolgen
2024	Huidige capaciteit voldoende	Beperkte vraag	Ruimte reserveren in ontwerp
2028	Toenemende recreatieve vraag	Start zichtbare groei	Voorbereiden racketsportcluster
2032	+1 tennisbaan wenselijk	+1 padelbaan wenselijk	Verlichting en routing meenemen
2036	+2 tennisbanen	+1 tot 2 padelbanen	Uitbreiding verblijfskwaliteit noodzakelijk
2040	+2 tennisbanen structureel nodig	+2 padelbanen logisch	Racketsportcluster groeit regionaal

2044	+2 tot 3 tennisbanen totaal	+1 tot 2 extra padelbanen totaal	Volwaardige racketsportvoorziening noodzakelijk
------	--------------------------------	-------------------------------------	---

Padel zorgt vooral in de avonden voor hoge piekdruk.

3. Fasering pumptrack en urban sports

De pumptrack richt zich vooral op jongeren tussen 8 en 18 jaar en vormt een belangrijke aanvulling op de verenigingssport.

Jaar	Verwachte vraag	Gebruik	Ruimtelijke gevolgen
2024	Nog beperkte vraag	Incidenteel gebruik	Locatie reserveren wenselijk
2028	Groeiende jongerenpopulatie	Meer recreatief gebruik	Koppeling met groenstructuur logisch
2032	150 tot 200 actieve jongeren	Wekelijks gebruik	Basis pumptrack wenselijk
2036	Circa 250 actieve jongeren	Dagelijks gebruik zichtbaar	Uitbreiding urban sports logisch
2040	Circa 300 actieve jongeren	Hoge gebruiksintensiteit	Verblijfsruimte en ontmoeting noodzakelijk
2044	300 tot 400 actieve jongeren	Dagelijks intensief gebruik	Volwaardige urban sportszone noodzakelijk

Een pumptrack werkt het sterkst als onderdeel van een bredere urban sportszone.